

KARTA TYTUŁOWA

I A. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

1. **Rodzaj zabytku:** wnętrze w kościoła p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kozłowie

2. **Nr rejestru zabytków:**

zespół kościoła par. pw. Narodzenia NMP: A.110/1-2

- kościół, nr rej.: 50 z 20.01.1933 oraz 218 z 11.02.1967
- dzwonnica, nr rej.: 218 z 11.02.1967
- elementy ruchome wpisane do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

3. **Lokalizacja:** Kozłów 87, 28-366 Małogoszcz

4. **Adres:** Kozłów 87, 28-366 Małogoszcz

5. **Czas powstania:** 1515 r. - prezbiterium.

6. **Technika wykonania:**

Budynek konstrukcji murowanej z cegły i kamienia, dach przykryty blachą na rąbek stojący, ściany tynkowane.

7. **Autor:**

8. **Właściciel:** Parafia rzymsko-katolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kozłowie

9. **Użytkownicy:** Parafia rzymsko-katolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kozłowie

I B. DANE DOTYCZĄCE PRAC KONSERWATORSKICH

1. **Zamawiający:** Parafia rzymsko-katolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny

2. **Autor programu:** Plan-P Paulina Łyziak-Dyga, ul. Topolowa 52/10, 31-506 Kraków

3. **Wykonawca dokumentacji:** Paulina Łyziak-Dyga,

I C. DANE DOTYCZĄCE DOKUMENTACJI

1. **Dokumentacja opisowa:** 26 strony formatu A4
2. **Dokumentacja fotograficzna:** 14 fotografii barwnych wykonanych techniką cyfrową przez Paulinę Łyziak-Dyga i Jadwigę Krzanowską oraz fotografia archiwalna zachowana w zbiorach prywatnych.
3. **Ilość egzemplarzy dokumentacji:** 3 egz. w wydaniu książkowym
3 egz. w wersji elektronicznej na CD
4. **Miejsca przechowywania dokumentacji:**
 - Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach
25-516 Kielce, al. IX Wieków Kielc 3
 - Parafia rzymsko-katolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kozłowie , Kozłów 87, 28-366 Małogoszcz
 - Plan-P Paulina Łyziak-Dyga,
ul. Topolowa 52/10, 31-506 Kraków
5. **Kartę założyła:** mgr inż. arch. Paulina Łyziak-Dyga
6. **Czas powstania:** 2023 r.

SPIS TREŚCI

KARTA TYTUŁOWA.....	1
SPIS TREŚCI.....	3
WSTĘP	4
PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	6
STAN ZACHOWANIA.....	6
ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE.....	6
PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH.....	7
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	15

WSTĘP¹

W skład zespołu parafialnego pod wezwaniem Narodzenia NMP. Wchodzi murowany (1515r.) kościół oraz dzwonnica.

(...Murowany kościół /zamieniony potem na zbór/ powstał w roku 1515, Piotr Tęgoborski dobudował w 1644 do niego nawę.

Chociaż kościół jest barokowy, zawiera w prezbiterium elementy późnogotyckie. Nawa jest czteroprzęsłowa, szersza i wyższa od dwuprzęsłowego prezbiterium zamkniętego trójbocznie i oszkarpowanego.

Od północy do prezbiterium przylega zakrystia, a do nawy od południa przybudowana później kruchta. Prezbiterium i nawę przykrywają barokowe sklepienia – w nawie kolebka z lunetami na gurtach, w prezbiterium spłaszczona kolebka krzyżowa.

Dachy są dwuspadowe, zaś zachodnia elewacja rozwiązana jest jako trójdzielna, z bocznymi wnękami ozdobionymi barokowymi obramieniami. Największą ozdobą wnętrza kozłowskiego kościoła jest boczny ołtarz. Podobno – tak uważa Rawita – początkowo stał on w kaplicy chęcińskiego zamku, „skąd uwieziony przed wejściem Szwedów przez Piotra Tęgoborskiego w 1655 roku, naprzód w kościele franciszkanów ukryty, później do Kozłowa przeniesiony został” ...).

Zarys historii:

- XV w – wzmianka o istnieniu drewnianego kościoła
- 1515 r. – istnieje zabudowa murowana, obecne prezbiterium murowane
- XVI w. - Zamieniony na zbór
- 1644/7 r. - wykonano remont prezbiterium, dobudowa nawy głównej z płaskim stropem
- 1648 r. – remont kościoła
- 1829 r. – remont kościoła
- 1927 r. – pożar zniszczył strop nad nawą główną
- 1928 r. – budowa sklepienia murowanego nad nawą główną oraz konserwacja ołtarzy
- 1933 r.- Kościół został wpisany do rejestru zabytków pod nr A.110/1-2
- 1935 r. – wykonanie polichromii sklepień
- Po 1945 r. –kilkukrotne przemalowanie ścian

¹ <http://dawnekieleckie.pl/kozlow-kosciol-parafialny/>, data dostępu: 04.02.2019 r.

- 1986 r.- konserwacja ołtarza głównego i dwóch bocznych
- 1996 r. –remont posadzki prezbiterium- wymiana
- 2004 r. –wymiana całej więźby dachowej, pokrycie blachą.
- 2013 r. – opracowanie badań konserwatorskich na obecność zabytkowych tynków. Autorką badań była Urszula Górka-Jończyk.
- 2016 r. - wykonanie badań konserwatorskich na obecność polichromii w prezbiterium. Aktorką badań była Katarzyna Kasperkowicz.
- Decyzją Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 16 XI 2016 r. obiekt został wpisany do „Rejestru zabytków nieruchomych” w zakresie:
 - ❖ Architektoniczno-ornamentalnych polichromii w prezbiterium: na ścianach tęczowych i w glifach okiennych oraz sklepieniu wraz z ceramiczną dekoracją żeber sklepienia prezbiterium, z 1935 r., o stylistyce młodopolskiej;
 - ❖ Portal w prezbiterium, w przejściu do zakrystii, późnobarokowy 2 poł. XVIII w., Zaopatrzony w późnobarokowe drzwi, z XIX w.

PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania są elementy wystroju nawy głównej w zakresie stolarki drzwiowej – bramy głównej, konfesjonału, ławek kolatorskich małych, ławki kolatorskiej dużej, ślusarki drzwiowej – wyjścia bocznego oraz elementów drewnianych chóru wraz ze schodami na balkon chóru.

STAN ZACHOWANIA

Stan zachowania elementów drewnianych należy określić jako dostatecznie dobry. Widoczne otwory po bytowaniu drewno jądów, nie fachowe naprawy, wtórne uzupełnienia. Elementy konstrukcyjne nie zagrażają jednak bezpieczeństwu użytkowania.

Ślusarka drzwiowa w stanie dostatecznym. Widoczne liczne warstwy farby oraz naprawy.

ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Wnętrze kościoła jako całość stanowi wartość historyczną i estetyczną, którą należy chronić.

Elementy drewniane chóru należy poddać zabiegom konserwatorskim, zarówno technicznym jak i estetycznym. Zakłada się przeprowadzenie zabiegów mających na celu zniszczenie potencjalnych larw owadów – trucie mikroorganizmów.

Zakłada się konserwację techniczną oraz estetyczną drewnianej bramy oraz elementów wyposażenia (konfesjonał, ławki kolatorskie małe, ławka kolatorska duża), pracom konserwatorskim zostaną poddane także metalowe drzwi. Po wykonaniu badań stratygraficzno-odkrywkowych, należy usunąć wtórne warstwy farby i przywrócić pierwotny wystrój poszczególnych elementów.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Wykonanie dokumentacji fotograficznej i opisowej przed konserwacją i kontynuowanie jej w trakcie prac.

Ustawienie rusztowania rurowego metalowego skręcanego. Poszerzenie badań konserwatorskich.

Wszystkie działania powinny zostać poprzedzone próbami materiałów i metod.

BRAMA GŁÓWNA

Opis stylistyczno-formalny:

Brama główna zlokalizowana w zachodniej elewacji, wtórnie przysłonięta współczesną dobudówką – wiatrolapem.

Wykonana z drewna, obecnie lakierowana na kryjąco farbą olejną w kolorze brązowym.

Brama dwuskrzydłowa z naświetlem zamkniętym łukiem odcinkowym.

Od strony wnętrza kościoła każde ze skrzydeł posiada dwie płyciny pełne z profilowaniem, naświetle posiada dwie płyciny pełne z profilowaniem. Ozdobna, profilowana listwa przyrymowa. Szeroka, ozdobna, profilowana belka stała oddzielająca skrzydła od naświetla.

Zewnętrzna część bramy bogato zdobiona. Każde ze skrzydeł drzwiowych posiada trzy płyciny z profilowanym ozdobnym rantem. Dolna płycina o prostokątnej, podłużnej formie, skromniejsza z ozdobnymi pionowymi podziałami. Środkowa płycina, najmniejsza, o formie poprzecznego prostokąta z ozdobną dekoracją snycerską z ornamentem roślinnym. Górna płycina o formie pionowo ułożonego prostokąta z motywem architektonicznym łuków (biforia) z ornamentem okuciowym i motywami roślinnymi. Naświetle z potrójnym podziałem- środkowa (największa) płycina z motywem architektonicznym (biforium), boczne płyciny o formie trójkątnej z motywem roślinnym.

Listwa przyrymowa ozdobna z motywem roślinnym.

Wymiary: szerokość:195, wysokość skrzydeł: 235, wysokość naświetla: 85

Stan zachowania: Widoczne liczne nie fachowe naprawy, ubytki i spękania. Szczególnie zewnętrzna część bramy silnie spękana przez wieloletnią ekspozycję na czynniki atmosferyczne.

Wpis do rejestru zabytków decyzją wrz z kościołem, nr rej.: 50 z 20.01.1933 oraz 218 z 11.02.1967

KONSERWACJA ELEMENTÓW DREWNIANYCH-BRAMA GŁÓWNA

1. Dokładna ocena stanu zachowania poszczególnych elementów oraz wykonanie badań stratygraficzno-odkrywkowych.
2. Usunięcie wszelkich gwoździ i innych szkodliwych/wtórnych elementów.
3. Oczyszczenia powierzchni za pomocą łagodnych środków czyszczących lub metody suchego szlifowania-ręcznie przy użyciu papierów ściernych dobranych do poszczególnych elementów. Usunięcie farby olejnej- metodę należy dobrać na podstawie prób.
4. W przypadku stwierdzenia obecności ksylofagów lub innych mikroorganizmów niszczących drewno należy podjąć działania mające na celu ich usunięcie. Dopuszcza się zarówno metody chemiczne jak i fumigację – użycie preparatów zawierających permrtrynę.
5. Naprawa i wzmocnienie uszkodzonych elementów poprzez ich klejenie np. Pattex Universal na bazie polichloroprenu.
6. Wzmocnienie połączeń stolarskich po przez ich kołkowanie.
7. Uzupełnienie ubytków drewna poprzez flekowania oraz kitowanie np. szpachlą akrylową do drewna firmy Tikkurilla . Materiał do uzupełnień należy dobrać pod kontem zarówno gatunku drewna, koloru jak i usłojenia.
8. Rekonstrukcja brakujących elementów np. detali snycerskich. Elementy uzupełnień należy scalić kolorystycznie z oryginałem za pomocą bejc np. firmy Starwax
9. Impregnacja strukturalna np. roztworem 15% kopolimeru akrylowego firmy Hekol L-50 rozcieńczonego w acetonie.
10. Wykończenie powierzchni preparatami na bazie oleju lub wosku np. firmy Osmo, w kolorze dobranym na podstawie wykonanych uprzednio badań.
10. Klamki, szyldy i zawiasy zostaną odczyszczane z przemalowań i w zależności od materiału z jakiego są wykonane elementy mosiężne zostaną wypolerowane, a elementy stalowe zabezpieczone antykorozyjnie i pomalowane na kolor i wynikającej z badań technologii uzgodnionej na komisji konserwatorskiej. Elementy brakujące zostaną zrekonstruowane zgodnie z zachowanymi.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ŁAWKA KOLATORSKA Z HERBEM (Stalla)

Opis stylistyczno-formalny:

Ławka kolatorska wykonana z drewna dębowego. Zagłówek bogato zdobiony snycersko z trzema płycinami z czego boczne zdobione ornamentem roślinnym z motywem figuralnym, a środkowa płycina ozdobiona herbem Łabędź .

Wymiary: szerokość:190, wysokość:245, głębokość:95

Stan zachowania:

Widoczne liczne wytarcia, ubytki, spękania oraz otwory po bytowaniu drewnojadów. Szczególnie wytarte są miejsca użytkowane tj. klęcznik, oparcia, dolne listwy.

Wpis do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

KONSERWACJA ELEMENTÓW DREWNIANYCH-ŁAWKA KOLATORSKA Z HERBEM

1. Dokładna ocena stanu zachowania poszczególnych elementów.
2. Usunięcie wszelkich gwoździ i innych szkodliwych/wtórnych elementów.
3. Oczyszczenia powierzchni za pomocą łagodnych środków czyszczących - ręcznie.
4. W przypadku stwierdzenia obecności ksylofagów lub innych mikroorganizmów niszczących drewno należy podjąć działania mające na celu ich usunięcie. Dopuszcza się zarówno metody chemiczne jak i fumigację – użycie preparatów zawierających permrtrynę.
5. Naprawa i wzmocnienie uszkodzonych elementów poprzez ich klejenie np. Pattex Universal na bazie polichloroprenu.
6. Uzupelnienie ubytków drewna poprzez flekowania oraz kitowanie. Materiał do uzupełnień należy dobrać pod kontem zarówno gatunku drewna, koloru i usłojenia.
7. Rekonstrukcja brakujących elementów np. detali snycerskich. Elementy uzupełnień należy scalić kolorystycznie z oryginałem za pomocą bejc np. firmy Starwax

8. Impregnacja strukturalna np. roztworem 15% kopolimeru akrylowego firmy Hekol L-50 rozcieńczonego w acetonie.
9. Wykończenie powierzchni preparatem na bazie oleju po przez wysycenie (powleczenie kilkukrotne) np. firmy Osmo, Remmers.
10. Zabezpieczenie elementów posadzki, klęcznika oraz pulpitu woskami np. firmy Osmo.

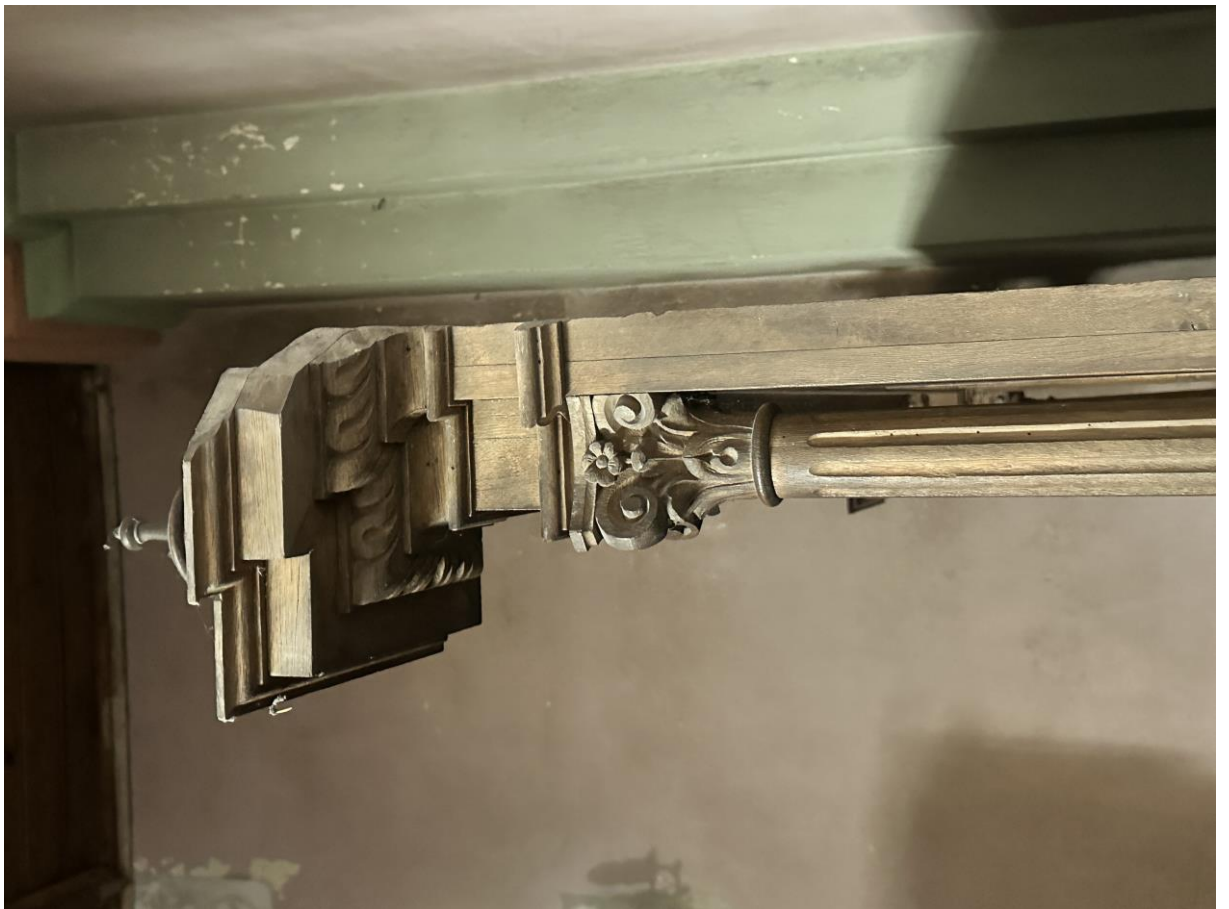
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

KONFESJONAŁ

Opis stylistyczno-formalny:

Konfesjonał wykonany z drewna dębowego. Neoklasycystyczny. Dwustronny z zabudowaniem w postaci baldachimu wspartego na dwóch rzeźbionych kolumnach. Bogate zdobienia snycerskie w postaci wolut i motywu muszli

Wymiary: wysokość:270 szerokość:100

Stan zachowania:

Widoczne liczne wytarcia, ubytki, spękania oraz otwory po bytowaniu drewnojadów. Szczególnie wytarte są miejsca użytkowane tj. klęcznik, oparcia, dolne listwy.

Wpis do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

KONSERWACJA ELEMENTÓW DREWNIANYCH- KONFESJONAŁ

1. Dokładna ocena stanu zachowania poszczególnych elementów.
2. Usunięcie wszelkich gwoździ i innych szkodliwych/wtórnych elementów.
3. Oczyszczenia powierzchni za pomocą łagodnych środków czyszczących - ręcznie.
4. W przypadku stwierdzenia obecności ksylofagów lub innych mikroorganizmów niszczących drewno należy podjąć działania mające na celu ich usunięcie. Dopuszcza się zarówno metody chemiczne jak i fumigację – użycie preparatów zawierających permtrynę.
5. Naprawa i wzmocnienie uszkodzonych elementów poprzez ich klejenie (np. Pattex Universal na bazie polichloroprenu), i kołkowanie. W przypadku elementów konstrukcyjnych o znacznym stopniu degradacji dopuszcza się ich wymianę na wierne kopie.
6. Uzupełnienie ubytków drewna poprzez flekowania oraz kitowanie szpachlówką akrylową np. firmy Tikkurilla. Materiał do uzupełnień należy dobrać pod kontem zarówno gatunku drewna, koloru jak i usłojenia.
7. Rekonstrukcja brakujących elementów np. detali snycerskich. Elementy uzupełnień należy scalić kolorystycznie z oryginałem za pomocą bejc np. firmy Starwax

8. Impregnacja strukturalna np. roztworem 15% kopolimeru akrylowego firmy Hekol L-50 rozcieńczonego w acetonie.
9. Wykończenie powierzchni preparatami na bazie oleju, wosku np. firmy Osmo, Remmers
10. Dodatkowe zabezpieczenie elementów narażonych na wycieranie tj. posadzka, klęcznik, pulpit – woskiem np. firmy Osmo.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ŁAWKI KOLATORSKIE 2 szt.

Opis stylistyczno-formalny:

Ławki kolatorskie wykonane z drewna dębowego. Układ prosty, fronton ozdobiony snycersko z ornamentem okuciowym.

Wymiary: szerokość:175, długość:215, wysokość:105

Stan zachowania:

Widoczne liczne wytarcia, ubytki, spękania oraz otwory po bytowaniu drewnojadów. Szczególnie wytarte są miejsca użytkowane tj. klęcznik, oparcia, dolne listwy.

Wpis do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

KONSERWACJA ELEMENTÓW DREWNIANYCH- ŁAWKI KOLATORSKIE 2 szt.

1. Dokładna ocena stanu zachowania poszczególnych elementów.
2. Usunięcie wszelkich gwoździ i innych szkodliwych/wtórnych elementów.
3. Oczyszczenia powierzchni za pomocą łagodnych środków czyszczących - ręczne.
4. W przypadku stwierdzenia obecności ksylofagów lub innych mikroorganizmów niszczących drewno należy podjąć działania mające na celu ich usunięcie. Dopuszcza się zarówno metody chemiczne jak i fumigację – użycie preparatów zawierających permrtrynę.
5. Naprawa i wzmocnienie uszkodzonych elementów poprzez ich klejenie (np. Pattex Universal na bazie polichloroprenu), kołkowanie. Rekonstrukcja brakujących elementów.
6. Uzupełnienie ubytków drewna poprzez flekowania oraz kitowanie. Materiał do uzupełnień należy dobrać pod kontem zarówno gatunku drewna , koloru oraz usłojenia. Elementy uzupełnień należy scalić kolorystycznie z oryginałem za pomocą bejc np. firmy Starwax
7. Rekonstrukcja brakujących elementów np. detali snycerskich.
8. Impregnacja strukturalna np. roztworem 15% kopolimeru akrylowego firmy Hekol L-50 rozcieńczonego w acetonie.

9. Wykończenie powierzchni preparatami na bazie oleju, wosku np. firmy Osmo, Remmers

10. Dodatkowe zabezpieczenie elementów narażonych na wycieranie tj. posadzka, klęcznik, pulpit – woskiem np. firmy Osmo.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

CHÓR

Opis stylistyczno-formalny:

Balkon chóru wykonany z drewna liściastego. Balustrada od strony zewnętrznej balkonu, bogato zrobiona na przemienne motywem architektonicznym (biforium), motywem figuralnym (postacie muzyków). Dodatkowo ramy płycin ozdabiają motywy roślinne.

Posadzka oraz podniebie balkonu o prostej deskowej formie.

Balkon wspierają drewniane kolumny z głowicami stylizowanymi na porządek kompozytowy. Na balkon prowadzą kręte schody metalowe.

Wymiary: szerokość= 8,8 m, głębokość=3,48 m wysokość= 5,37 m

Stan zachowania:

Widoczne liczne wytarcia, ubytki, spękania oraz otwory po bytowaniu drewnojadów. Szczególnie wytarte są miejsca użytkowane tj. klęcznik, oparcia, dolne listwy.

Wpis do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

Uwaga: Prace nie obejmują zakresem remontu organów.

KONSERWACJA ELEMENTÓW DREWNIANYCH-CHÓR

1. Dokładna ocena stanu zachowania poszczególnych elementów chóru. Zakres prac nie obejmuje prac konserwatorskich organów.
2. Usunięcie wszelkich gwoździ i innych szkodliwych/wtórnych elementów.
3. Oczyszczenie powierzchni z luźnych zabrudzeń, szczotkami, zmiotkami, odkurzenie. Doczyszczczenia powierzchni za pomocą łagodnych środków czyszczących- ręcznie.
4. W przypadku stwierdzenia obecności ksylofagów lub innych mikroorganizmów niszczących drewno należy podjąć działania mające na celu ich usunięcie. Dopuszcza się zarówno metody chemiczne jak i fumigację – użycie preparatów zawierających permrtrynę.
5. Naprawa i wzmocnienie uszkodzonych elementów poprzez ich klejenie (np. Pattex Universal na bazie polichloroprenu), kołkowanie iskręcanie. W

przypadku elementów konstrukcyjnych o znacznym stopniu degradacji dopuszcza się ich wymianę na wierne kopie.

6. Uzupełnienie ubytków drewna poprzez flekowania oraz kitowanie. Materiał do uzupełnień należy dobrać pod kontem zarówno gatunku drewna ,koloru i usłojenia. Elementy uzupełnień należy scalić kolorystycznie z oryginałem za pomocą bejc np. firmy Starwax.

7. Rekonstrukcja brakujących elementów np. detali snycerskich.

8. Impregnacja strukturalna np. roztworem 15% kopolimeru akrylowego firmy Hekol L-50 rozcieńczonego w acetonie.

9. Wykończenie powierzchni preparatami na bazie oleju, wosku np. firmy Osmo, Remmers

10. Dodatkowe zabezpieczenie elementów narażonych na wycieranie tj. posadzka, klęcznik, pulpit – woskiem np. firmy Osmo.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ELEMENTY METALOWE

Ślusarka drzwiowa:

Opis stylistyczno-formalny:

Ślusarka drzwiowa jedno skrzydłowa z zawiasami dodatkowymi zlokalizowanymi w osi środkowej drzwi, stanowiącymi przegub. Od wnętrza kościoła dekorowana ornamentem okuciowym w układzie geometrycznym (romboidalnym), od zewnątrz skromniejsza w nieregularne prostokąty.

Wymiary: szerokość:115, wysokość:215

Stan zachowania:

Widoczne liczne nie fachowe naprawy, zniekształcenia mechaniczne, wgniecenia i korozja. Zwłaszcza w partii przypodłogowej (kopnięcia, uderzenia). Wtórne przemalowanie farbą olejną w kolorze brązowym.

Wpis do rejestru zabytków decyzją z dnia 23 maja 1994r.

1. Oczyszczenie z brudu lub nawarstwień farb przy użyciu preparatów do usuwania przemalowań olejnych np. Scansol. Doczyszczenie elementów ręcznie mechanicznie.
2. Uzupełnienie brakujących elementów metodą kowalską.
3. Rekonstrukcja zniszczonych elementów przy użyciu stali dobrej jakości.
4. Opracowanie mechaniczne uzupełnianych ubytków.
5. Zabezpieczenie antykorozyjne przy użyciu farb podkładowych do metalu.
6. Do ślusarki drzwiowej proponuje się patynowanie i zabezpieczenie lakierem bezbarwnym np. firmy Tikkurilla do metalu.

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ELEMENTY METALOWE

SCHODY NA BALKON CHÓRU

Opis stylistyczno-formalny:

Kręte schody z filarem konstrukcyjnym zlokalizowany w środku. Barierki bogato dekorowane z motywem roślinnym oraz geometrycznymi ramami. Pochwyty płaskie, stopnice ryflowane (antypoślizgowo). Podstopnice dekorowane ażurowe.

Stan zachowania:

Widoczne liczne nie fachowe naprawy, zniekształcenia mechaniczne, wgniecenia i korozja. Zwłaszcza w stopnic i pochwyty (kopnięcia, uderzenia). Wtórne przemalowanie farbą olejną w kolorze czarnym-połysk.

1. Oczyszczenie z brudu lub nawarstwień farb przy użyciu preparatów do usuwania przemalowań olejnych np. Scansol. Doczyszczenie elementów ręcznie mechanicznie.
2. Uzupełnienie brakujących elementów metodą kowalską.
3. Rekonstrukcja zniszczonych elementów przy użyciu stali dobrej jakości.
4. Opracowanie mechaniczne uzupełnianych ubytków.
5. Zabezpieczenie antykorozyjne przy użyciu farb podkładowych do metalu.
6. Malowanie powierzchni przy użyciu lakierów do metalu w odpowiednio dobranym kolorze i rodzaju połysku (np. z efektem czerni kowalskiej) w zależności od oczekiwanego efektu estetycznego. Kolor zatwierdzony zostanie po wykonaniu prób kolorystycznych. Rodzaj farby ustalany komisyjnie na podstawie prób oraz badań oryginału. Dla schodów proponuje się farbę firmy Polifarb Łódź – Lowigraf, Lowicyn, matową.

DOKUMENTACJA:

Opracowanie dokumentacji konserwatorskiej powykonawczej fotograficzno-opisowej w wersji tradycyjnej, książkowej oraz na nośniku CD.